

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

21. října 2021 *

„Řízení o předběžné otázce – Sociální zabezpečení migrujících pracovníků – Nařízení (ES) č. 883/2004 – Článek 52 odst. 1 písm. b) – Pracovník zaměstnaný ve dvou členských státech – Minimální doba požadovaná vnitrostátním právem pro získání nároku na starobní důchod – Zohlednění doby přispívání získané podle právních předpisů jiného členského státu – Sčítání – Výpočet výše starobního důchodu, který má být vyplácen“

Ve věci C-866/19,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Sądu Najwyższego (Nejvyšší soud, Polsko) ze dne 19. září 2019, došlým Soudnímu dvoru dne 27. listopadu 2019, v řízení

SC

proti

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Warszawie,

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení A. Prechal, předsedkyně druhého senátu vykonávající funkci předsedkyně třetího senátu, J. Passer, F. Biltgen (zpravodaj), L. S. Rossi a N. Wahl, soudci,

generální advokát: E. Tančev,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Warszawie J. Piotrowskim a S. Żółkiewskim, radcowie prawni,
- za polskou vládu B. Majczynou, jako zmocněncem,
- za českou vládu M. Smolkem, J. Pavlišem a J. Vláčilem, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: polština.

- za maďarskou vládu M. Z. Fehérem a M. M. Tátraí, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi D. Martinem a M. Brauhoff, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 15. dubna 2021,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 52 odst. 1 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (Úř. věst. 2004, L 166, s. 1; Zvl. vyd. 05/05, s. 72).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi SC a Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Warszawie (institut sociálního zabezpečení, pracoviště I ve Varšavě, Polsko) (dále jen „důchodová instituce“) ve věci určení výše poměrného starobního důchodu, který má být SC touto institucí vyplácen.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 ze dne 14. června 1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby, osoby samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky pohybující se v rámci Společenství, ve znění pozměněném a aktualizovaném nařízením Rady (ES) č. 118/97 ze dne 2. prosince 1996 (Úř. věst. 1997, L 28, s. 1; Zvl. vyd. 05/03, s. 3) (dále jen „nařízení č. 1408/71“), bylo zrušeno dne 1. května 2010, kdy vstoupilo v platnost nařízení č. 883/2004.

Nařízení č. 1408/71

- 4 Článek 1 písm. r) nařízení č. 1408/71 definoval výraz „doby pojištění“ jako „příspěvkové doby nebo doby zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti, které jsou definované nebo uznané za doby pojištění právními předpisy, podle nichž byly získány nebo se považují za získané, a všechny podobné doby, pokud je uvedené právní předpisy považují za rovnocenné dobám pojištění“.
- 5 Článek 45 nařízení č. 1408/71, nadepsaný „Započtení dob pojištění nebo bydlení získaných podle právních předpisů, kterým zaměstnaná osoba nebo osoba samostatně výdělečně činná podléhala, pro získání, zachování nebo opětné nabytí nároku na dávky“, v odstavci 1 uváděl:

„Pokud právní předpisy členského státu podmiňují získání, zachování nebo opětné nabytí nároku na dávky, v rámci systému, který není zvláštním systémem ve smyslu odstavce 2 nebo 3, získáním dob pojištění nebo bydlení, přihlíží příslušná instituce uvedeného státu v nezbytném rozsahu k dobám pojištění nebo bydlení získaným podle právních předpisů kteréhokoli jiného členského státu, ať již v rámci obecného nebo zvláštního systému a jako zaměstnaná osoba nebo osoba samostatně výdělečně činná. Pro uvedený účel bere tyto doby v úvahu, jako by byly získány podle jí uplatňovaných právních předpisů.“

6 Článek 46 tohoto nařízení, nadepsaný „Přiznání dávek“, v odstavcích 1 a 2 stanovil:

„1. Pokud byly splněny podmínky vyžadované právními předpisy členského státu pro získání nároku na dávky, aniž je nutno použít [č]lánek 45 nebo čl. 40 odst. 3, použijí se tato pravidla:

- a) Příslušná instituce vypočte výši dávky, která by náležela
  - i) jednak pouze podle jí uplatňovaných předpisů;
  - ii) jednak na základě odstavce 2.

[...]

2. Pokud byly podmínky vyžadované právními předpisy členského státu pro získání nároku na dávky splněny pouze po použití článku 45 nebo čl. 40 odst. 3, použijí se tato pravidla:

- a) příslušná instituce vypočte teoretickou výši dávky, na kterou by dotyčná osoba mohla uplatnit nárok, pokud by všechny doby pojištění nebo bydlení získané podle právních předpisů členských států, které se na zaměstnanou osobu nebo osobu samostatně výdělečně činnou vztahovaly, byly získány v dotyčném členském státě a podle právních předpisů uplatňovaných institucí v době přiznání dávky. [...]
- b) příslušná instituce potom určí skutečnou výši dávky na základě teoretické výše uvedené v předchozím písmenu v poměru délky dob pojištění nebo bydlení získaných před vznikem pojistné události podle jí uplatňovaných právních předpisů k celkové délce dob pojištění a bydlení získaných před vznikem pojistné události podle právních předpisů všech členských států, kterých se to týká.“

Nařízení č. 883/2004

7 Podle čl. 1 písm. r) nařízení č. 883/2004 se „dob[ami] pojištění“ rozumí „doby přispívání, zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti, jak jsou definované nebo uznané jako doby pojištění právními předpisy, podle kterých byly získány nebo považovány za získané, a veškeré doby za takové považované, jsou-li podle uvedených právních předpisů rovnocenné dobám pojištění.

8 Článek 6 nařízení č. 883/2004, nadepsaný „Sčítání dob“, nahradil čl. 45 odst. 1 nařízení (ES) č. 1408/71 takto.

„Nestanoví-li toto nařízení [jinak], příslušné instituce členského státu, jehož právní předpisy podmiňují:

- získání, zachování, trvání nebo opětné nabytí nároku na dávky,

[...]

získáním dob pojištění, zaměstnání, samostatné výdělečné činnosti nebo bydlení, přihlíží v nezbytném rozsahu k získaným dobám pojištění, zaměstnání, samostatné výdělečné činnosti nebo bydlení získaným podle právních předpisů kteréhokoli jiného členského státu, jako by byly získány podle právních předpisů, které tato instituce uplatňuje.“

- 9 Kapitola 5 hlavy III nařízení č. 883/2004, nadepsaná „Starobní a pozůstalostní důchody“, obsahuje mimo jiné článek 52 tohoto nařízení, nadepsaný „Přiznání dávek“. Tento čl. 52 odst. 1, který v podstatě převzal ustanovení čl. 46 odst. 2 nařízení č. 1408/71, stanoví:

„Příslušná instituce vypočte výši náležející dávky:

- a) podle právních předpisů, které uplatňuje, a to pouze pokud jsou splněny podmínky nároku na dávky výhradně podle vnitrostátního práva (nezávislá dávka);
- b) výpočtem teoretické výše a následně skutečné výše dávky (poměrná dávka) takto:
- i) teoretická výše dávky se rovná dávce, [na] kterou by dotyčná osoba měla nárok, pokud by všechny doby pojištění nebo bydlení získané podle právních předpisů ostatních členských států byly získány ke dni přiznání dávky podle právních předpisů, které uplatňuje. Pokud podle těchto právních předpisů výše dávky nezávisí na délce získaných dob, považuje se uvedená výše za teoretickou výši;
- ii) příslušná instituce pak stanoví skutečnou výši poměrné dávky tak, že použije na teoretickou výši poměr mezi délkou dob získaných před vznikem sociální události podle právních předpisů, které uplatňuje, a celkov[ou] délk[ou] dob získaných před vznikem sociální události podle právních předpisů všech dotčených členských států.“

Polské právní předpisy

- 10 Podle čl. 5 odst. 1 bodu 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (zákon o starobních a invalidních důchodech vyplácených z fondu sociálního zabezpečení) ze dne 17. prosince 1998, ve znění použitelném na spor v původním řízení (Dz. U. z roku 2018, částka 1270), se při stanovení nároku na starobní důchod a výpočtu jeho výše nepřispěvkové doby pojištění zohledňují pro účely výpočtu výše starobního důchodu jen do výše jedné třetiny potvrzených příspěvkových dob.

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 11 Rozhodnutím důchodové instituce ze dne 24. února 2014 byl žalobci v původním řízení přiznán od 5. listopadu 2013 starobní důchod.
- 12 Pro účely stanovení nároku na starobní důchod přihlédla důchodová instituce k různým dobám pojištění žalobce v původním řízení. Tato instituce nejprve určila délku příspěvkových dob pojištění získaných podle právních předpisů Polské republiky, aby následně zohlednila nepřispěvkové doby pojištění získané podle právních předpisů tohoto členského státu ve výši jedné třetiny těchto příspěvkových dob pojištění. Konečně vzhledem k tomu, že pojištěnec nedoložil minimální dobu pojištění vyžadovanou pro získání nároku na starobní důchod pouze na základě dob pojištění získaných podle právních předpisů Polské republiky, byly doby pojištění získané podle právních předpisů jiného členského státu, v projednávané věci Nizozemského království, připočteny k délce dob pojištění získaných podle právních předpisů Polské republiky.
- 13 Po stanovení dob pojištění a v souladu s čl. 52 odst. 1 písm. b) nařízení č. 883/2004 vypočetla důchodová instituce stejným způsobem teoretickou výši dávky tak, že sečetla vnitrostátní příspěvkové doby pojištění a vnitrostátní nepřispěvkové doby pojištění do výše jedné třetiny těchto prvních dob před připočtením dob pojištění získaných podle právních předpisů jiného členského státu. Skutečná výše dávky byla vypočtena v poměru délky dob pojištění získaných

podle právních předpisů Polské republiky, příspěvkových a nepříspěvkových, přičemž poslední zmíněné doby byly zohledněny ve výši jedné třetiny vnitrostátních příspěvkových dob pojištění, k celkové délce dob pojištění získaných jak podle právních předpisů Polské republiky, tak podle právních předpisů jiného členského státu.

- 14 Žalobce v původním řízení podal proti rozhodnutí důchodové instituce ze dne 24. února 2014 žalobu, kterou se zejména domáhal, aby nepříspěvkové doby pojištění získané podle právních předpisů Polské republiky byly zohledněny při výpočtu výše starobního důchodu ve větším rozsahu, jelikož důchodová instituce podle něj pochybila, když nezohlednila úvahy Soudního dvora obsažené v rozsudku ze dne 3. března 2011, Tomaszewska (C-440/09, dále jen „rozsudek Tomaszewska“, EU:C:2011:114), podle kterých je při určování dob nezbytných pro získání nároku na starobní důchod pro účely stanovení limitu, jenž nesmí přesáhnout nepříspěvkové doby pojištění, třeba přihlídnout ke všem dobám pojištění získaným v průběhu výdělečné činnosti migrujícího pracovníka, včetně dob získaných v jiných členských státech.
- 15 Sąd Okręgowy w Warszawie (krajský soud ve Varšavě, Polsko) měl za to, že metoda výpočtu použitá důchodovou institucí byla správná, a tudíž rozsudkem ze dne 19. listopadu 2015 tuto žalobu zamítl.
- 16 V návaznosti na odvolání podané žalobcem v původním řízení změnil Sąd Apelacyjny w Warszawie (odvolací soud ve Varšavě, Polsko) rozsudkem ze dne 9. srpna 2017 uvedený rozsudek, jakož i rozhodnutí důchodové instituce ze dne 24. února 2014. Tento soud upřesnil, že výklad podaný v rozsudku Tomaszewska ohledně použití článku 45 nařízení č. 1408/71 platí nejen pro určení doby nezbytné pro získání nároku na starobní důchod, ale rovněž pro potřeby výpočtu výše náležející dávky.
- 17 Důchodová instituce podala proti tomuto rozsudku kasační opravný prostředek k Sądu Najwyższemu (Nejvyšší soud, Polsko). Na podporu svého kasačního opravného prostředku tato instituce zaprvé uvádí, že se rozsudek Tomaszewska týkal výkladu čl. 45 odst. 1 nařízení č. 1408/71, jenž odpovídá článku 6 nařízení č. 883/2004, a nikoli čl. 46 odst. 2 nařízení č. 1408/71, jenž odpovídá čl. 52 odst. 1 nařízení č. 883/2004, o který jde ve věci v původním řízení. Zadruhé se tento rozsudek použije pouze ve skutkových situacích obdobných těm, které nastaly ve věci, v níž byl uvedený rozsudek vydán. Zatřetí použití výkladu článku 45 nařízení č. 1408/71, jak byl podán v rozsudku Tomaszewska, ve věci v původním řízení, by mělo za následek, že by nepříspěvkové doby pojištění získané podle právních předpisů Polské republiky byly zohledněny v širším rozsahu, než jaký stanoví polské právo, což by vedlo ke zvýšení podílu příspěvků polského systému sociálního zabezpečení na dávce vyplácené pojištěnci. Začtvrté z bodu 2 rozhodnutí správní komise pro koordinaci systémů sociálního zabezpečení č. H6 ze dne 16. prosince 2010 o uplatňování určitých zásad týkajících se sčítání dob podle článku 6 nařízení č. 883/2004 (Úř. věst. 2011, C 45, s. 5) vyplývá, že doby pojištění sdělené jinými členskými státy se sčítají bez zpochybňování jejich kvality, takže polský orgán sociálního zabezpečení nemůže být nucen zohlednit vnitrostátní doby pojištění v širším rozsahu, než jaký je stanoven vnitrostátním právem.
- 18 Podle předkládajícího soudu může být čl. 52 odst. 1 písm. b) nařízení č. 883/2004 vykládán třemi různými způsoby.
- 19 Prvním možným výkladem je výklad zastávaný Sądem Apelacyjnym w Warszawie (odvolací soud ve Varšavě), který vychází z výkladu čl. 45 odst. 1 nařízení č. 1408/71, jak vyplývá z rozsudku Tomaszewska, podle kterého příslušná instituce dotčeného členského státu musí pro potřeby stanovení limitu, který nesmí nepříspěvkové doby pojištění překročit ve vztahu k příspěvkovým

dobám pojištění, přihlédnout ke všem získaným dobám pojištění, včetně dob pojištění získaných v jiných členských státech. Tato právní fikce se vztahuje nejen na získání nároku na dávku, ale rovněž na výpočet teoretické i skutečné výše této dávky.

- 20 Druhý výklad spočívá v tom, že rozsudek Tomaszewska má na výklad článku 52 nařízení č. 883/2004 vliv pouze částečně v tom smyslu, že pouze odst. 1 písm. b) tohoto článku výslovně stanoví, že teoretickou výši je třeba vypočítat za použití právní fikce, podle které pojištěnec získal všechny doby pojištění, včetně dob pojištění získaných v jiných členských státech, v členském státě, který má rozhodnout o přiznání dávky. Naproti tomu k výpočtu skutečné výše podle odst. 1 písm. b) bodu ii) uvedeného článku dochází, aniž je tato fikce systematicky uplatňována.
- 21 Třetí výklad by znamenal, že se rozsudek Tomaszewska použije pouze na získání nároku na starobní důchod, a nikoli na výpočet jeho výše.
- 22 Za těchto okolností se Sąd Najwyższy (Nejvyšší soud) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Musí být čl. 52 odst. 1 písm. b) nařízení č. [883/2004] vykládán v tom smyslu, že příslušná instituce:

- a) zohledňuje – podle vnitrostátního práva – nepřispěvkové doby v rozsahu nepřekračujícím třetinu součtu příspěvkových dob získaných podle vnitrostátního práva a právních předpisů jiných členských států pro účely určení jak teoretické výše dávky [(bod i)], tak skutečné výše dávky [(bod ii)]; nebo
- b) zohledňuje – podle vnitrostátního práva – nepřispěvkové doby v rozsahu nepřekračujícím třetinu součtu příspěvkových dob získaných podle vnitrostátního práva a podle právních předpisů jiných členských států pouze pro účely určení teoretické výše dávky [(bod i)], ale nikoliv skutečné výše dávky [(bod ii)]; nebo
- c) nezohledňuje pro účely určení teoretické výše dávky [(bod i)], ani skutečné výše dávky [(bod ii)] doby pojištění získané v jiném členském státě při výpočtu limitu nepřispěvkových dob stanoveného vnitrostátním právem?“

K předběžné otázce

- 23 Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda musí být čl. 52 odst. 1 písm. b) nařízení č. 883/2004 vykládán v tom smyslu, že příslušná instituce dotčeného členského státu musí pro účely stanovení limitu, který nesmí překročit nepřispěvkové doby pojištění ve vztahu k příspěvkovým dobám pojištění podle právních předpisů tohoto členského státu, zohlednit různé doby pojištění, včetně dob získaných podle právních předpisů jiných členských států, při výpočtu teoretické výše dávky uvedené v bodě i) tohoto ustanovení, jakož i skutečné výše dávky uvedené v bodě ii) uvedeného ustanovení.
- 24 Úvodem je třeba poznamenat, že i když nařízení č. 1408/71 bylo od 1. května 2010 nahrazeno nařízením č. 883/2004, ustanovení článků 45 a 46 nařízení č. 1408/71 byla v podstatě převzata do článků 6 a 52 nařízení č. 883/2004. V důsledku toho si judikatura Soudního dvora týkající se uvedených ustanovení nařízení č. 1408/71 zachovává – jak uvedl generální advokát v bodě 28 svého stanoviska – veškerou svou relevanci pro výklad dotčených ustanovení nařízení č. 883/2004.

- 25 Je nutno připomenout, že ustanovení nařízení č. 1408/71 i nařízení č. 883/2004 neorganizují společný systém sociálního zabezpečení, ale jejich jediným cílem je zajistit koordinaci mezi jednotlivými vnitrostátními systémy, které nadále existují. V tomto ohledu podle ustálené judikatury platí, že si členské státy ponechávají pravomoc organizovat své systémy sociálního zabezpečení (v tomto smyslu viz zejména rozsudky ze dne 21. února 2013, Salgado González, C-282/11, EU:C:2013:86, bod 35, a ze dne 7. prosince 2017, Zaniewicz-Dybeck, C-189/16, EU:C:2017:946, bod 38).
- 26 Vzhledem k tomu, že nařízení č. 1408/71 a č. 883/2004 neurčují podmínky, kterým podléhá stanovení dob zaměstnání nebo pojištění, jsou tyto podmínky, jak vyplývá jak z čl. 1 písm. r) nařízení č. 1408/71, tak z čl. 1 písm. t) nařízení č. 883/2004, definovány výlučně právními předpisy členského státu, ve kterém byly dotčené doby získány (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. ledna 2005, Salgado Alonso, C-306/03, EU:C:2005:44, bod 30).
- 27 Právním předpisům každého členského státu sice přísluší stanovit mimo jiné podmínky ke vzniku nároku na dávky, avšak musí členské státy dodržovat unijní právo a především ustanovení Smlouvy o FEU týkající se svobody pohybu a pobytu na území členských států, která je přiznána každému občanovi Unie (v tomto smyslu viz zejména rozsudky ze dne 21. února 2013, Salgado González, C-282/11, EU:C:2013:86, body 36 a 37, a ze dne 23. ledna 2020, Bundesagentur für Arbeit, C-29/19, EU:C:2020:36, bod 41 a citovaná judikatura).
- 28 Za účelem zajištění tohoto dodržování článku 45 nařízení č. 1408/71, jak je v podstatě převzat v článku 6 nařízení č. 883/2004, stanoví, že pokud právní předpisy členského státu podmiňují získání, zachování nebo opětné nabytí nároku na dávky získáním dob pojištění, přihlíží příslušná instituce uvedeného členského státu k dobám pojištění získaným podle právních předpisů kteréhokoli jiného členského státu, jako by byly získány podle jí uplatňovaných právních předpisů. Jinými slovy, doby pojištění získané podle právních předpisů různých členských států musí být sčítány (rozsudek ze dne 7. prosince 2017, Zaniewicz-Dybeck, C-189/16, EU:C:2017:946, bod 41).
- 29 Článek 45 nařízení č. 1408/71 tak stejně jako článek 6 nařízení č. 883/2004 provádí zásadu sčítání dob pojištění, bydlení nebo zaměstnání, jak ji upravuje článek 48 SFEU. Jedná se o jednu ze základních zásad koordinace systémů sociálního zabezpečení členských států v rámci Unie, která má zajistit, aby výkon práva volného pohybu neměl za účinek zbavení pracovníka výhod sociálního zabezpečení, kterých by se mohl dovolávat, pokud by strávil celý svůj pracovní život pouze v jednom členském státě. Takový důsledek by totiž pracovníka Unie mohl odradit od výkonu práva svobodně se pohybovat, a tudíž by představoval překážku této svobody (v tomto smyslu viz rozsudek Tomaszewska, bod 30 a citovaná judikatura).
- 30 Pokud tedy vnitrostátní právní předpisy stanoví pro určení minimální doby pojištění vyžadované pro získání nároku na starobní důchod limit, jenž nesmí překročit nepřispěvkové doby pojištění ve vztahu k příspěvkovým dobám pojištění, musí příslušná instituce dotčeného členského státu při stanovení příspěvkových dob pojištění přihlídnout ke všem dobám pojištění získaným v průběhu výdělečné činnosti migrujícího pracovníka, včetně dob získaných podle právních předpisů jiných členských států (v tomto smyslu viz rozsudek Tomaszewska, body 37 a 39).
- 31 V tomto ohledu je třeba upřesnit, že tato zásada sčítání se použije ve všech situacích, kdy získání nároku na starobní důchod vyžaduje zohlednění dob získaných podle právních předpisů jiných členských států, a její použití tedy nemůže být omezeno pouze na případ, který vedl k vydání rozsudku Tomaszewska, kdy není dosaženo prahu na základě prvního výpočtu, který by pouze

připočetl k příspěvkovým a nepříspěvkovým dobám pojištění stanoveným podle vnitrostátních právních předpisů příspěvkové doby pojištění získané podle právních předpisů jiného členského státu, aniž by je zahrnul do výpočtu tohoto limitu.

- 32 Spor v původním řízení se však netýká nabytí nároku na důchod, jehož pravidla jsou stanovena v čl. 45 odst. 1 nařízení č. 1408/71, který byl nahrazen článkem 6 nařízení č. 883/2004, ale výpočtu výše starobního důchodu.
- 33 V tomto ohledu je nutno připomenout, že čl. 48 první pododstavec písm. a) SFEU pro účely zavedení volného pohybu pracovníků stanoví, že Evropský parlament a Rada Evropské unie přijmou opatření nezbytná pro sčítání všech dob pojištění získaných podle různých vnitrostátních právních předpisů nejen pro vznik a zachování nároku na dávky, ale rovněž pro výpočet těchto dávek.
- 34 Ze znění čl. 52 odst. 1 písm. b) nařízení č. 883/2004, který v podstatě přebírá pravidla výpočtu stanovená zejména v článku 46 nařízení č. 1408/71, vyplývá (v tomto smyslu viz rozsudek Tomaszewska, bod 22 a citovaná judikatura), že se výpočet výše starobního důchodu provádí ve dvou fázích, přičemž nejprve se vyčísľuje teoretická výše a poté skutečná výše.
- 35 Pokud jde o první fázi uvedenou v čl. 52 odst. 1 písm. b) bodě i) tohoto nařízení, je příslušná instituce povinná vypočítat teoretickou výši dávky, na kterou by pojištěnec mohl uplatnit nárok, pokud by všechny doby pojištění nebo bydlení, které získal podle právních předpisů jiných členských států, byly získány podle právních předpisů, které uplatňuje [pokud jde o čl. 46 odst. 2 písm. a) nařízení č. 1408/71, viz rozsudky ze dne 26. června 1980, Menzies, 793/79, EU:C:1980:172, bod 9, a ze dne 7. prosince 2017, Zaniewicz-Dybeck, C-189/16, EU:C:2017:946, bod 42].
- 36 Podle tohoto ustanovení má být tedy teoretická výše dávky vypočtena, jako by pojištěná osoba vykonávala veškerou svoji profesní činnost výhradně v daném členském státě (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 26. června 1980, Menzies, 793/79, EU:C:1980:172, bod 10; ze dne 21. července 2005, Koschitzki, C-30/04, EU:C:2005:492, bod 27, a ze dne 21. února 2013, Salgado González, C-282/11, EU:C:2013:86, bod 41).
- 37 Jak uvedl generální advokát v bodě 53 svého stanoviska, v projednávané věci to znamená, že příspěvkové doby získané podle právních předpisů Polské republiky a podle právních předpisů Nizozemského království musí být zohledněny při stanovení třetinového limitu, který nesmí podle právních předpisů Polské republiky překročit nepříspěvkové doby pojištění ve vztahu k příspěvkovým dobám pojištění, za účelem výpočtu teoretické výše dávky. Jinými slovy, pro účely výpočtu teoretické výše dávky se doby pojištění získané podle právních předpisů jednotlivých členských států sčítají.
- 38 Tento výklad čl. 52 odst. 1 písm. b) bodu i) nařízení č. 883/2004 je v souladu s účelem tohoto ustanovení, jelikož výpočet, který má být proveden na základě tohoto ustanovení, obdobně jako výpočet který má být proveden na základě čl. 46 odst. 2 písm. a) nařízení č. 1408/71, má za cíl zajistit pracovníkovi maximální teoretickou výši, na kterou by měl nárok, pokud by všechny doby pojištění byly získány podle právních předpisů dotčeného členského státu (rozsudky ze dne 26. června 1980, Menzies, 793/79, EU:C:1980:172, bod 11, a ze dne 21. července 2005, Koschitzki, C-30/04, EU:C:2005:492, bod 28).

- 39 Kromě toho, jak připomněl generální advokát v bodě 56 svého stanoviska, maximalizace relevantních prvků pro výpočet teoretické výše je v souladu s ustálenou judikaturou, podle které čl. 46 odst. 2 nařízení č. 1408/71, který byl nahrazen čl. 52 odst. 1 nařízení č. 883/2004, musí být vykládán ve světle cíle stanoveného v článku 48 SFEU, kterým je přispět, zejména sčítáním dob pojištění, bydlení nebo zaměstnání, k zavedení volného pohybu pracovníků, což znamená, že migrující pracovníci nesmí z důvodu výkonu práva volného pohybu pozbýt výhod sociálního zabezpečení, ani nesmí být snížena výše těchto výhod (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 9. srpna 1994, Reichling, C-406/93, EU:C:1994:320, body 21 a 24; ze dne 17. prosince 1998, Lustig, C-244/97, EU:C:1998:619, body 30 a 31, a ze dne 21. února 2013, Salgado González, C-282/11, EU:C:2013:86, bod 43).
- 40 Naproti tomu podle druhé věty uvedené v čl. 52 odst. 1 písm. b) bodu ii) nařízení č. 883/2004 určí příslušná instituce skutečnou výši dávky na základě teoretické výše v poměru mezi délkou dob pojištění nebo bydlení získaných podle vnitrostátních právních předpisů, které tato instituce uplatňuje, a celkovou délkou dob pojištění nebo bydlení získaných podle právních předpisů všech dotčených členských států [pokud jde o čl. 46 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1408/7, viz rozsudky ze dne 26. června 1980, Menzies, 793/79, EU:C:1980:172, bod 9, a ze dne 7. prosince 2017, Zaniewicz-Dybeck, C-189/16, EU:C:2017:946, bod 42].
- 41 Článek 52 odst. 1 písm. b) bod ii) nařízení č. 883/2004 tak zamýšlí pouze rozdělit náklady na dávky mezi instituce dotčených členských států poměrně k délce dob pojištění získaných podle právních předpisů každého z uvedených členských států. Toto použití zásady poměrného výpočtu, a nikoli zásady sčítání ve fázi výpočtu skutečné výše je odůvodněno s ohledem na neexistenci společného systému sociálního zabezpečení, jež vede k potřebě zachovat finanční integritu systémů sociálního zabezpečení členských států a zároveň nepenalizovat pracovníky, kteří využívají svého práva volného pohybu. Zohlednění doby, která neodpovídá žádné skutečné době pojištění nebo bydlení v dotčeném členském státě, při výpočtu poměrné části by přitom mohlo jednostranně a uměle narušit rovnováhu mezi náklady členských států na dávky způsobem neslučitelným s mechanismem zavedeným tímto článkem [pokud jde o čl. 46 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1408/71, v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 26. června 1980, Menzies, 793/79, EU:C:1980:172, bod 11].
- 42 Jak v podstatě rovněž uvedl generální advokát v bodech 55 a 58 svého stanoviska, podle zásady poměrného výpočtu musí každá příslušná instituce vyplatit pouze tu část dávky, která se vztahuje k relevantním dobám získaným podle jí uplatňovaných právních předpisů. Skutečná výše dávky, která má být vyplacena, tak představuje podíl teoretické výše odpovídající celkovým dobám pojištění nebo bydlení skutečně získaným podle právních předpisů dotčeného členského státu.
- 43 V důsledku toho musí být skutečná výše dávky vypočtena s přihlédnutím ke všem dobám pojištění, skutečným nebo považovaným za rovnocenné právními předpisy, které příslušná instituce uplatňuje (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 3. října 2002, Barreira Pérez, C-347/00, EU:C:2002:560, bod 39), s vyloučením dob pojištění získaných mimo dotčený členský stát.
- 44 V projednávané věci musí být tedy výpočet skutečné výše dávky proveden v souladu s polskými právními předpisy s přihlédnutím k příspěvkovým dobám pojištění získaným podle právních předpisů Polské republiky, jakož i k nepřispěvkovým dobám pojištění získaným podle právních předpisů tohoto členského státu do výše jedné třetiny těchto příspěvkových dob pojištění, jak je tato výše stanovena těmito právními předpisy, avšak s vyloučením dob pojištění získaných v jiném členském státě.

- 45 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na položenou otázku odpovědět tak, že čl. 52 odst. 1 písm. b) nařízení č. 883/2004 musí být vykládán v tom smyslu, že pro účely stanovení limitu, který nesmí překročit nepřispěvkové doby pojištění ve vztahu k příspěvkovým dobám pojištění podle vnitrostátních právních předpisů, musí příslušná instituce dotčeného členského státu při výpočtu teoretické výše dávky uvedené v bodě i) tohoto ustanovení zohlednit všechny doby pojištění, včetně dob získaných podle právních předpisů jiných členských států, zatímco výpočet skutečné výše dávky uvedené v bodě ii) zmíněného ustanovení se provede pouze s ohledem na doby pojištění získané podle právních předpisů dotčeného členského státu.

K nákladům řízení

- 46 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

Článek 52 odst. 1 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení musí být vykládán v tom smyslu, že pro účely stanovení limitu, který nesmí překročit nepřispěvkové doby pojištění ve vztahu k příspěvkovým dobám pojištění podle vnitrostátních právních předpisů, musí příslušná instituce dotčeného členského státu při výpočtu teoretické výše dávky uvedené v bodě i) tohoto ustanovení zohlednit všechny doby pojištění, včetně dob získaných podle právních předpisů jiných členských států, zatímco výpočet skutečné výše dávky uvedené v bodě ii) zmíněného ustanovení se provede pouze s ohledem na doby pojištění získané podle právních předpisů dotčeného členského státu.

Podpisy.